

1. Przeczytaj poniższą opowieść o puszczech i PARKACH NARODOWYCH. Odpowiedz na pytania.

Dawno temu, kiedy na ziemiach obecnej Polski mieszkali głównie chłopcy, a czas świetności rycerzy miał dopiero nastąpić, naszą jedyną prawdziwą królową była natura. Trudno wyobrazić sobie dzisiaj jak nieprzebyte i wielkie były wtedy puszcze. To ciągnące się setkami kilometrów dzikie i niebezpieczne lasy pierwotne, ze stadami różnorodnych zwierząt oraz z ogromnymi drzewami, przy których dzisiejsze cenne pomniki przyrody to właściwie młodzieńcy. Nielicznym tylko śmiałkom udawało się pokonać puszcze i nie zginąć.

Potem ludzie wynaleźli narzędzia, które pozwalały im ścinać drzewa oraz odkryli, że drewno ma wartość materialną i można je sprzedać. Tak niemal zabiliśmy las, który panował na naszych ziemiach na długo przed przybyciem człowieka.

Na szczęście coś jeszcze z niego przetrwało – skrawki prastarych puszczy, takich jak Puszcza Białowieska, Puszcza Karpicka czy Puszcza Knyszyńska. Próbuje się je ocalić tworząc parki narodowe, w których wprowadzamy ścisłą ochronę przyrody oraz krajobrazu. Dzięki temu ludzie chodzą tylko wyznaczonymi ścieżkami i mogą podziwiać jak żyje prastary las.

Parki narodowe powstają też w młodszych drzewostanach, które mają więcej niż 1000 hektarów powierzchni i są bardzo wartościowe pod względem przyrodniczym, naukowym, społecznym, kulturowym czy edukacyjnym. Obecnie mamy w Polsce 23 parki narodowe, z których najstarszy – Białowieski Park Narodowy powstał w 1932 roku, a najmłodszy Park Narodowy „Ujście Warty” – w 2001 roku. Chcemy chronić te obszary, żeby nasze dzieci, ich dzieci oraz dzieci ich dzieci, a nawet dalsze pokolenia mogły zobaczyć to, co na Ziemi jest najcenniejsze i najpiękniejsze: przyrodę. Musimy ocalić miejsca, w których drzewa rodzą się, dojrzewają i umierają bez ingerencji człowieka, a zwierzęta spokojnie żyją w jamach czy zaroślach, nie obawiając się swoich największych wrogów.

Pytanie 1: Co to znaczy, że park narodowy ma wartość edukacyjną? Czego może nas nauczyć?

.....

.....

.....

Pytanie 2: Co i dlaczego znajduje się w logo Białowieskiego Parku Narodowego? Jeśli nie wiesz, sprawdź w encyklopedii lub Internecie.

.....

.....

Pytanie 3: Jak sądzisz, czy w parku narodowym można zbierać grzyby? Dlaczego?

.....

.....

Pytanie 4: Jak wyglądała puszcza, czyli las pierwotny?

.....

.....

.....

2. W Polsce istnieje ponad 120 **PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH**. Poniżej znajdują się loga 8 z nich.

A

B

C

D

E

F

G

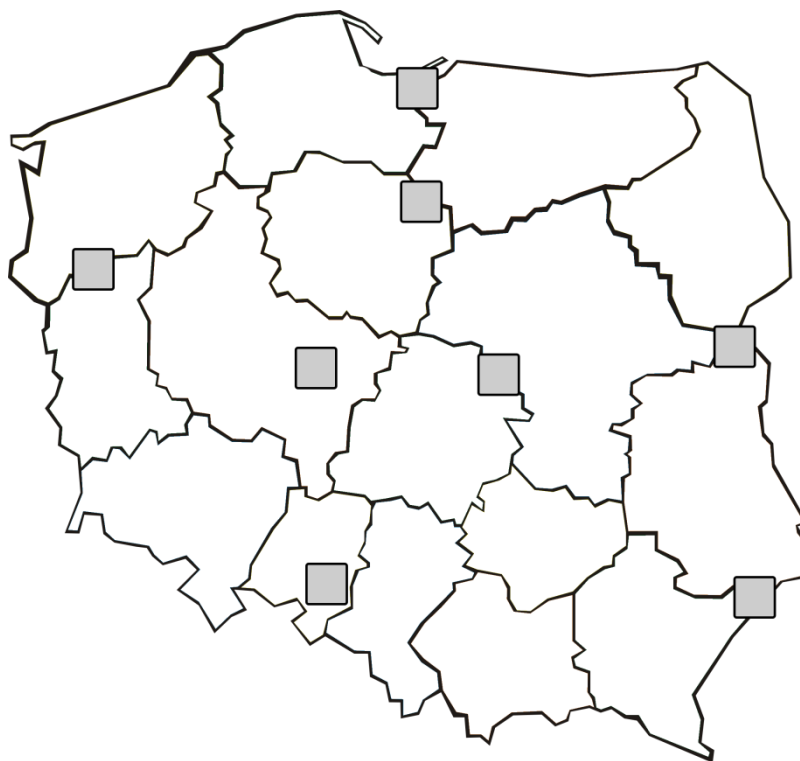
H

Zaznacz je na mapie Polski, wpisując w kwadratowe okienka litery A-H.

Możesz skorzystać z mapy na stronie: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>.

Który z parków znajduje się najbliżej Twojego domu?

3. Zaplanuj weekendową wycieczkę do REZERWATU PRZYRODY.

Korzystając z wyszukiwarki: <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/index.jsf> wybierz jeden z rezerwatów w pobliżu Twojego domu i uzupełnij puste miejsca odpowiednimi słowami. Niektórych informacji musisz poszukać w podręczniku, Internecie lub zapytać kogoś dorosłego.

Chciałbym/-abym wybrać się do Rezerwatu Przyrody (wpisz pełną nazwę).

Znajduje się on około (ile?) km od mojego domu.

W rezerwacie można zobaczyć między innymi (jakie atrakcje przyrodnicze?):

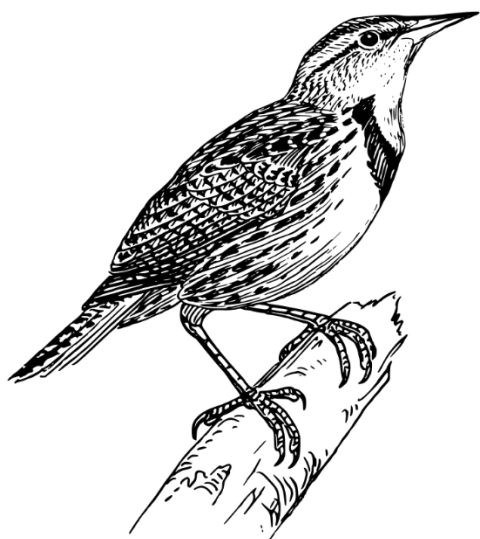
-
-
-
-

Chciałbym/-abym zabrać na wycieczkę (kogo?)

Musielibyśmy wziąć ze sobą specjalny sprzęt (jaki? np. kalosze, lornetki, buty trekkingowe, termos z herbatą, rowery...)

Byłyby nam one potrzebne, ponieważ

Musimy pamiętać, że w rezerwacie nie wolno (czego robić?)

4. Poproś kogoś dorosłego (mamę, tatę, ciocię, sąsiada, starszą siostrę lub brata...), aby wybrał się z Tobą na spacer po okolicy w poszukiwaniu **POMNIKÓW PRZYRODY**.

Znajdźcie minimum 2 pomniki, w tym najlepiej niech 1 będzie pomnikiem przyrody ożywionej (np. cenne drzewo, zabytkowa aleja drzew, rzadki krzew) i 1 pomnikiem przyrody nieożywionej (np. głaz, skałki, jaskinia, źródło, wodospad). Weźcie ze sobą zwijaną miarę, tą kartkę, podkładkę i ołówek lub długopis. W trakcie obserwacji w terenie uzupełnij poniższą tabelę.

Lp.	Rodzaj pomnika przyrody (drzewo, głaz...)	Lokalizacja	Wymiary (w cm)*	Cechy szczególne, dodatkowe uwagi (np. rodzaj drzewa, rodzaj skały..)
0	<i>przykładowo:</i> drzewo	<i>zabytkowy park we wsi Kotomierz</i>	<i>obwód 412 cm</i>	<i>dąb, bardzo rozłożysta korona, oznaczony tabliczką Pomnik Przyrody</i>
1				
2				

*W zależności od tego jaki rodzaj pomnika znajdziemy, mierzymy w przypadku drzew – obwód na wys. 130 cm nad ziemią, krzewów – obwód w najszerszym miejscu, głazów – przekątną. Pozostałych rodzajów pomników nie mierzymy.

Karty Pracy zostały opracowane w ramach projektu Zgodnie z Naturą, prowadzonego przez Centrum Edukacji Obywatelskiej.
www.globalna.ceo.org.pl
 Opracowanie: Paulina Brokos

Projekt finansowany z:

www.eeagrants.org